

Vergaderjaar 2005–2006

21 501-30

Raad voor Concurrentievermogen

Nr. 130

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 januari 2006

In het Algemeen Overleg met de vaste Kamercommissie voor Economische Zaken van donderdag 29 september jl. (21 501-30/22 112, nr. 122) heb ik toegezegd u, mede namens de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, een brief te doen toekomen over de dienstenrichtlijn in relatie tot fraudebestrijding. In dit verband zijn vragen gesteld over de ketenaansprakelijkheid en maatregelen ter bestrijding van schijnzelfstandigen.

Verhouding met Verordening sociale zekerheid

Zoals reeds eerder aangegeven is het Kabinet van oordeel dat, overeenkomstig het SER-advies, de ontwerpkaderrichtlijn moet worden aangepast opdat waterdicht geregeld is dat het geldend arbeidsrecht in grensoverschrijdende gevallen ongewijzigd blijft. De ontwerp-Kaderrichtlijn bevat terzake al een tweetal uitzonderingen, namelijk voor zover het de bepalingen inzake toepasselijk recht, als neergelegd in de sociale zekerheidsverordening 1408/71, betreft en onderwerpen die door EG-richtlijn 96/71/EG worden geregeld (de zgn. Detacheringsrichtlijn). Zeker zal worden gesteld dat de uitzondering inzake verordening 1408/71 zodanig moet worden opgevat, dat een werkgever die op grond van de in verordening 1408/71 opgenomen regels inzake toepasselijk recht onderworpen is aan het Nederlandse sociale zekerheidsrecht, daaraan ten volle onderworpen is, óók wat die onderdelen betreft die als zodanig niet door verordening 1408/71 worden gecoördineerd.

Ketenaansprakelijkheid

In de Kabinetsreactie is neergelegd dat door het Kabinet een uitzondering op het Land van Oorsprongbeginsel wenselijk wordt geacht, ertoe strekkende dat ten aanzien van arbeidsovereenkomsten en het daaraan verbonden arbeidsrecht het Verdrag inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (EVO) exclusief moet blijven gelden. Tezamen met de al opgenomen uitzondering van richtlijn 96/71/EG van het

oorsprongslandbeginsel is dit voldoende om de neutraliteit van het arbeidsrecht te waarborgen.

In het Kabinetsstandpunt staat voorts duidelijk aangegeven dat Nederland zich zal inzetten om **alle** niet-contractuele aansprakelijkheid uit te zonderen op het land van oorsprongbeginsel, behoudens aansprakelijkheid in b-to-b verhoudingen voor oneerlijke concurrentie en reclame. De richtlijn dient op dit punt wel te worden aangepast. De uitzondering dekt alle andere vormen van niet-contractuele aansprakelijkheid, zowel onder Rome II als andere wettelijke aansprakelijkheidsregels.

Daarnaast acht het Kabinet het ook noodzakelijk, zoals aangegeven in de Kabinetsreactie op het SER-advies, om de rule of reason uitzonderingsmogelijkheden te handhaven in de context van het land van oorsprongbeginsel. Het bestrijden van fraude en premieontduiking is een dwingende reden van algemeen belang die noodzakelijk is.¹ Als er dan ook nog sprake is van een proportionele vorm van aansprakelijkheidsstelling die verenigbaar is met het gemeenschapsrecht, dan behouden lidstaten de mogelijkheid tot handhaving en kunnen zij een effectieve premieheffing garanderen.

Op basis van het voorgaande valt de ketenaansprakelijkheid buiten de reikwijdte van het land van oorsprongbeginsel. Het gaat hierbij dan om de ketenaansprakelijkheid van (buitenlandse) werkgevers voor onderaannemers, zoals geregeld in de Coördinatiewet sociale verzekering, die wordt ingezet voor de handhaving van sociale zekerheidsregels. Immers de door Nederland gewenste uitzonderingen zorgen ervoor dat de ketenaansprakelijkheid niet wordt geraakt door het land van oorsprongbeginsel.

Uiteraard zal ik me in Brussel actief inzetten om de richtlijn op de genoemde punten aan te passen en daarmee volledig zeker te stellen dat een effectieve handhaving van de sociale zekerheidsregels, met inbegrip van de ketenaansprakelijkheid, onaangetast blijft.

Zzp-ers

In een eerdere notitie² is aangegeven welke extra inspanningen het Kabinet verricht om de constructies van schijnzelfstandigen, waarmee de wettelijke bepalingen en arbeidsvoorwaarden worden omzeild, te bestrijden. Het Kabinet is van mening dat een krachtige en effectieve handhaving het juiste instrument is. Onder andere door de invoering van de bestuurlijke boete, met de verhoging van boetes van gemiddeld 980 Euro naar 8000 Euro per illegaal tewerkgestelde werknemer, en de verhoging van het aantal inspecties zijn illegale constructies minder aantrekkelijk geworden.

Mede namens de Staatssecretaris van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
De Minister van Economische Zaken,
L. J. Brinkhorst

¹ Arrest HvJEG van 12 oktober 2004, zaak C-60/03, Wolff & Muller, o.v.w. 32–45.

² Brief van de Minister van Economische Zaken en de Staatssecretaris van Werkgelegenheid en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 21 501-30, nr. 118, vergaderjaar 2005–2006.